

det, som det bedst passede ham. Det er ikke for meget sagt, at alle Færinger har lettere ved baade at læse og skrive Dansk end ved at læse og skrive Færøsk. Imidlertid ønsker vi Færinger alle, at man i de færøske Skoler skal lære at læse og skrive Færøsk, for at Sproget kan blive bevaret. Uenigheden mellem os Færinger paa dette Punkt opstaar først nu, da der fremsættes Krav, som tager Sigte paa, at det færøske Sprog efterhaanden skal afløse det danske Sprog paa Øerne.

De Bestemmelser, som i Øjeblikket er gældende for Folkeskolen paa Færøerne, findes i kongelig Anordning af 16. Januar 1912; for Øernes øvrige Skoler: Kommuneskolen i Thorshavn, Real- og Mellemkolen og Seminariet, gælder særlige Bestemmelser. Om Undervisningssproget i den færøske Folkeskole siger den kongelige Anordning af 16. Januar 1912 følgende: „Der bør ved Undervisningen lægges Vægt paa, at Børnene, foruden at til egne sig Lærestoffet, lærer at forstaa og tale det danske Sprog, saa at de mundtlig kan gøre Rede for det i hvert af Skolefagene lærte saavel paa Dansk som paa Færøsk. Tilegnelsen af Stoffet kan og bør, særlig for de yngre Børns Vedkommende, lettes ved Benyttelsen af Børnenes sædvanlige Talesprog, Færøsk, medens det, for at fornøden Færdighed i Brugen af det danske Sprog kan opnaas, er nødvendigt, at Undervisningen i enkelte Fag, navnlig overfor de ældre Børn, hovedsagelig foregaar paa Dansk.“ Jeg skal her indskyde den Bemærkning, at saa godt som alle de Bøger, der i Øjeblikket anvendes i den færøske Folkeskole, er danske. Efter at nu det færøske Selvstyreparti har faaet Flertal i Lagtinget, dels gennem Valgene — og hertil hjalp jo en Valgkredsordning, der ikke var heldig —, dels derved, at der blev udnævnt en ny Provst, om hvem man paa Forhaand vidste, at han var Selvstyremand, har man nu med den nye Provst som Ordfører foreslaaet og faaet vedtaget, at Færøsk, altsaa ikke Dansk, skal være Undervisningssprog i Folkeskolen, medens det danske Sprog skal indskrænkes til at være et Fag i Skolen. Sambandspartiet modsatte sig dette Forslag. Det blev imidlertid vedtaget. Man forsøgte at redde Dansk som Undervisningssprog ved at sige: Ja, men kan det saa ikke blive gældende i alt Fald for de ældre Klasser? Selvstyrepartiet vilde imidlertid heller ikke høre Tale herom. Der blev stillet et Forslag af mig og mine Meningsfæller, der gik ud paa, at Sagen

skulde forelægges de færøske Kommunalforstandskaber og Skolekommissioner. Det blev ogsaa slaaet ned.

Nu vil Spørgsmaalet blive forelagt Ministeriet, og den færøske Befolkning venter med Spænding paa Ministeriets Afgørelse. Flertallet af den færøske Befolkning er opfyldt af Harme over den af Selvstyrepartiets Lagtingsmænd gennemførte Beslutning, og hvis man kan stole paa de Beretninger, der foreligger, er det ikke blot hos Sambandspartiets Vælgere, men ogsaa hos Selvstyrepartiets Folk, at der hersker megen Harm. Man mener, at dette Spørgsmaal er saa stort, at Afgørelsen i hvert Fald ikke bør approberes af Ministeriet, før Folk i Almindelighed har faaet Lejlighed til at tage Stilling til det. Man mener endda, det er saa stort, at det ikke vilde være for meget, om man tog en Folkeafstemning paa dette Spørgsmaal. Jeg selv kan godt tiltræde denne Tanke.

Selvstyrepartiets Aktion mod det danske Sprog i Folkeskolen understreges, om jeg saa maa sige, stærkt derved, at det under Sagens Behandling i Lagtinget af Selvstyrepartiets Førere blev udtalt, at næste Aar skulde en tilsvarende Foranstaltning gennemføres for Kommuneskolen i Thorshavn, for Real- og Mellemkolen og for Seminariet. Samtidig behandlede man en Sag om færøsk Kirkesprog og færøsk Retssprog. Men denne Sag blev udsat. Ligeledes udsattes en af Selvstyrepartiet rejst Sag om en færøsk Latinskole, som det blev sagt, til Uddannelse af færøske Embedsmænd.

Hvis nu Selvstyrepartiet ogsaa til disse Foranstaltningers Gennemførelse kan regne med Regeringens Støtte, vil der efter min og manges Mening ikke gaa mange Aar, før dansk Sprog paa Færøerne er en Saga blott. Sambandspartiet vil selvfølgelig føre Kamp mod disse Foranstaltninger, men Partiet er i Øjeblikket Mindretal i Lagtinget, og nye ordinære Lagtingsvalg skal ikke foretages før om 4 Aar. Jeg har sagt, at Sambandspartiet vil kæmpe mod disse Foranstaltninger, og jeg ved, at Partiet heri er enig med mig. Vi vil kæmpe for Bevarelsen af dansk Sprog paa Færøerne, men det er sandelig ikke nogen ublandet Fornøjelse at være med i denne Kamp. Jeg har altid glædet mig over, at de, der arbejder for Bevarelsen af dansk Sprog i Landsdele, som i Øjeblikket ligger udenfor Kongeriget Danmarks Grænser, hidtil har kunnet glæde sig ved Sympati hos alle Danske, men vi Sambands-